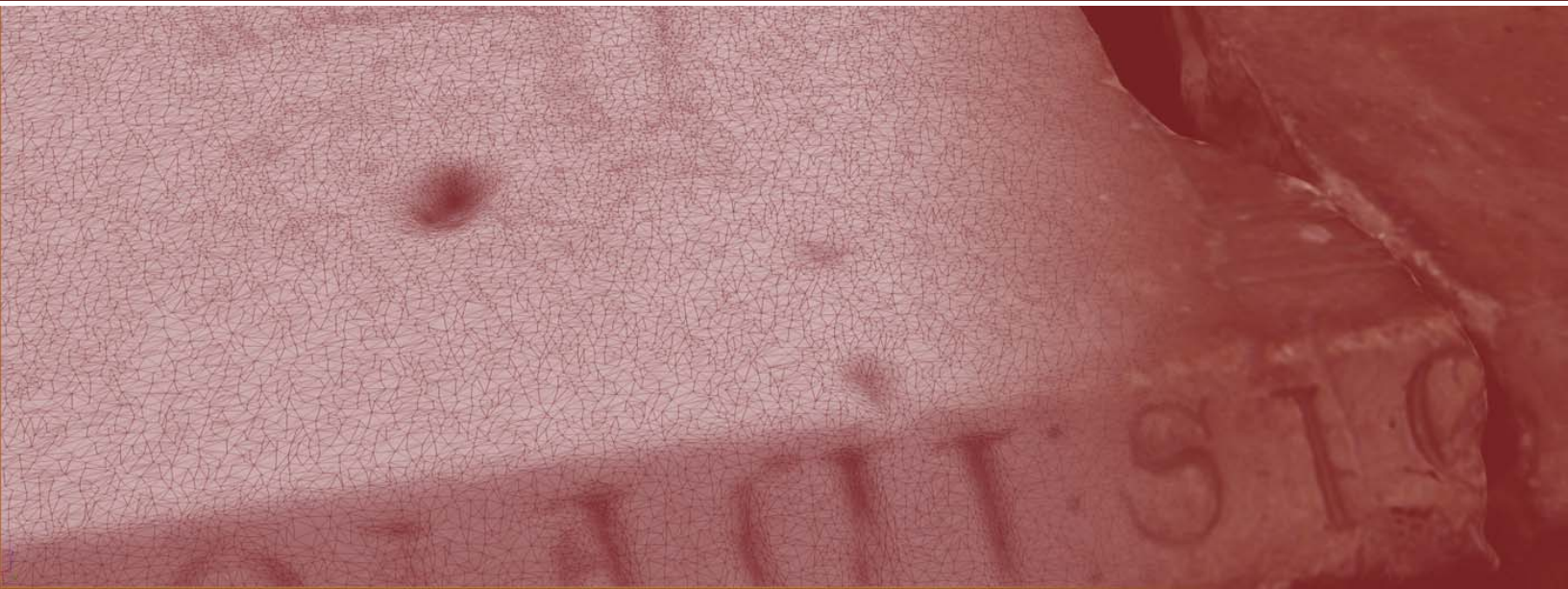

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΘΗΝΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

ΠΜΣ ΣΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Πληροφορίες επικοινωνίας

Διεύθυνση: Κέντρο Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών,
Ευελπίδων 47Α & Λευκάδος 33 113 62 Αθήνα

Τηλέφωνο: +30-210-8203646

Ηλ. Ταχυδρομείο: dmh@aueb.gr

Ιστοσελίδα: <https://www.dept.aueb.gr/dmh>

Σκοπός του προγράμματος

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Ψηφιακές Μεθόδους για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες έχει ως αντικείμενο την παροχή σε πτυχιούχους ΑΕΙ εξειδικευμένων γνώσεων μεταπτυχιακού επιπέδου στην ανάπτυξη και εφαρμογή ψηφιακών μεθόδων στις ανθρωπιστικές επιστήμες. Το ΠΜΣ αποβλέπει στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη διεπιστημονικής προσέγγισης και έρευνας και την προετοιμασία για την παραγωγική και ερευνητική συμμετοχή στο γίνεσθαι της διεπιστημονικής περιοχής των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών - Digital Humanities.

Απονεμόμενος ακαδημαϊκός τίτλος

Το ΠΜΣ απονέμει:

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Ψηφιακές Μεθόδους για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες – Master of Science in Digital Methods for the Humanities

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα

Το ΠΜΣ κυρίως απευθύνεται σε πτυχιούχους ανθρωπιστικών, κοινωνικών, πολιτικών και νομικών επιστημών, καθώς επίσης σε πτυχιούχους επιστημών της πληροφορίας, οι οποίοι έχουν ζωνρό ενδιαφέρον για την εφαρμογή των μεθόδων και τεχνολογιών της πληροφορικής στα πεδία των ανθρωπιστικών επιστημών και για τις αλλαγές στις πρακτικές εργασίας που αυτές επιφέρουν.

Στο πρόγραμμα γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών ΑΕΙ, της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από το ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 34 του Ν. 4485/2017. Γίνονται, επίσης, δεκτοί, ως υπεράριθμοι, μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του Ν. 4485/2017. Οι αλλοδαποί φοιτητές πρέπει να αποδεικνύουν επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας (αν δεν είναι απόφοιτοι Λυκείου πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό ελληνομάθειας GAT).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι απόφοιτοι του ΠΜΣ θα έχουν:

- Καλή αντίληψη και ικανότητα εφαρμογής ψηφιακών μεθόδων στα πεδία των ανθρωπιστικών επιστημών και του πολιτισμού.
- Γνώση των τρόπων κατασκευής ψηφιακού περιβάλλοντος μνήμης και γνώσης.
- Κατανόηση του ρόλου της ψηφιακότητας στον μετασχηματισμό της γραφής, της έρευνας, της επικοινωνίας και της οικονομίας της γνώσης.
- Εφόδια για την ανάληψη επαγγελματικών ρόλων έρευνας, παραγωγής, τεκμηρίωσης, επιμέλειας, οργάνωσης και διαχείρισης πληροφοριακών πόρων με έντονη χρήση ψηφιακών μέσων και τεχνικών, καθώς και διοίκησης έργων, στα πεδία των ανθρωπιστικών επιστημών και της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Εισαγωγή φοιτητών

Κάθε έτος προκηρύσσονται ένας ή περισσότεροι κύκλοι αιτήσεων για εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών, που γίνονται από Απρίλιο έως τέλος Αυγούστου. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά αναφέρονται στην προκήρυξη και είναι, ενδεικτικά, τα ακόλουθα:

- Αίτηση.
- Πρόσφατη φωτογραφία.
- Αντίγραφο πτυχίου (οι πτυχιούχοι). Οι τελειόφοιτοι πρέπει να υποβάλουν δήλωση του Ν. 1599/86 ότι η αποδοχή τους γίνεται με την αίρεση της απόκτησης πτυχίου μέχρι και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου που ακολουθεί.
- Πτυχιούχοι ιδρυμάτων της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό αντιστοιχίας και ισοτιμίας από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 76 του Ν. 4485/2017, το οποίο πρέπει να κατατεθεί το αργότερο μέχρι την λήξη της περιόδου εγγραφών.
- Αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας όλων των ετών σπουδών.
- Δύο (2) συστατικές επιστολές.
- Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, με αναφορές σε τυχόν δημοσιευμένες επιστημονικές εργασίες και επαγγελματική εμπειρία.
- Σύντομη έκθεση ενδιαφερόντων, στην οποία να αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους ενδιαφέρεται ο υποψήφιος για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- Αποδεικτικό γνώσης της αγγλικής γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον C1.

Οι υποψήφιοι υποβάλλουν την αίτησή τους, ηλεκτρονικά ή/και έντυπα, στη Γραμματεία Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών της Σχολής Επιστημών και Τεχνολογίας της Πληροφορίας του ΟΠΑ.

Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων ορίζονται στην προκήρυξη και περιλαμβάνουν, ενδεικτικά: βαθμό πτυχίου, βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα (ιδίως τα σχετικά με τα μαθήματα του ΠΜΣ), επιστημονικές εργασίες, τυχόν εργασιακή εμπειρία, είδος ερευνητικής ή/και

επαγγελματικής εμπειρίας, γνώση της αγγλικής γλώσσας, γνώση άλλης ξένης γλώσσας, προσωπική συνέντευξη, συστατικές επιστολές από μέλη ΔΕΠ ή/και εργοδότες.

Η διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών είναι η ακόλουθη:

- 1) Όσοι υποψήφιοι πληρούν τα τυπικά ή/και ελάχιστα κριτήρια καλούνται σε συνέντευξη ενώπιον τουλάχιστον δύο (2) μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης Υποψηφίων.
- 2) Διεξάγονται εσωτερικές εξετάσεις, εάν αυτό έχει προβλεφθεί και είναι αναγκαίο.
- 3) Η Επιτροπή προβαίνει στην τελική επιλογή συνεκτιμώντας όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων και επιλαχόντων κατά σειρά επιτυχίας.
- 4) Κάθε υποψήφιος που γίνεται δεκτός στο ΠΜΣ καλείται μέσα σε εύλογη προθεσμία να κατοχυρώσει τη θέση του στο ΠΜΣ κάνοντας προεγγραφή και καταθέτοντας προκαταβολή των τελών φοίτησης.
- 5) Μετά το πέρας της προθεσμίας προεγγραφής, είναι δυνατή η αποδοχή επιλαχόντων κατά σειρά επιτυχίας.

Εγγραφή

Η εγγραφή των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών κάθε έτους γίνεται περί τις αρχές Οκτωβρίου. Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, είναι εφικτή η εγγραφή εντός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου. Ο εισακτέος, πριν εγγραφεί, λαμβάνει γνώση του Κανονισμού Λειτουργίας του ΠΜΣ και δηλώνει εγγράφως ότι τον αποδέχεται.

Τέλη φοίτησης, απαλλαγή, υποτροφίες

Τα τέλη φοίτησης για την παρακολούθηση του ΠΜΣ στο Τμήμα Πλήρους Φοίτησης ανέρχονται σε 4000 Ευρώ και υπάρχει δυνατότητα τμηματικής καταβολής.

Για την απαλλαγή φοιτητών από τα τέλη φοίτησης ισχύουν οι διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α 141) και της Υ.Α. 108990/Ζ1/08.09.2022 (Β 4899)

Το ΠΜΣ προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης υποτροφιών και βραβείων αριστείας σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος με βάση αμιγώς ακαδημαϊκά κριτήρια. Συγκεκριμένα δύνανται να χορηγούνται σε επιλεγμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές υποτροφίες ως εξής:

(α) *Υποτροφία εισαγωγής αριστούχων*: Καλύπτει μέχρι 50% των διδάκτρων και μπορεί να χορηγείται μόνο σε κατόχους βασικού πτυχίου με άριστη επίδοση.

(β) *Υποτροφία επίδοσης*: Χορηγείται με βάση αποκλειστικά και μόνο την επίδοση των φοιτητών στα μαθήματα των δύο πρώτων εξαμήνων του ΠΜΣ.

Η μία υποτροφία από τις ως άνω δεν αποκλείει την άλλη.

Προϋποθέσεις αποφοίτησης

Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση μαθημάτων συνολικά 60 μονάδων ECTS και η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας 15 ECTS.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση που οι αδικαιολόγητες απουσίες σε ένα μάθημα ξεπερνούν το 1/3 των ωρών φοίτησης, ο φοιτητής θεωρείται αποτυχών στο μάθημα αυτό και το επαναλαμβάνει για ακόμη μια (1) φορά την αμέσως επόμενη περίοδο που θα διδαχθεί.

Μαθήματα

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	ECTS	Διδακτική Περίοδος
Υποχρεωτικά Μαθήματα			
Υ1	Προγραμματισμός σε Python	6	A
Υ2	Παράσταση και οργάνωση πληροφορίας και γνώσης	6	A
Υ3	Διαχείριση, επιμέλεια και έκδοση ψηφιακών πόρων	6	A
Υ4	Διαχείριση δεδομένων	6	B
Υ5	Εφαρμογές ψηφιακών μεθόδων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	6	B
Μαθήματα Επιλογής			
E1	Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας	6	B
E2	Τεχνολογίες ψηφιοποίησης, τεχνικές και εφαρμογές	6	B
E3	Διαδραστικός σχεδιασμός και πολυμέσα	6	Γ
E4	Ηλεκτρονική λεξικογραφία	3	Γ
E5	Σχεδιαστική σκέψη και καινοτομία	6	Γ
E6	Συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών και χωρική ανάλυση στην ιστορία και αρχαιολογία	6	Γ
E7	Ειδικά θέματα ψηφιακών μεθόδων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες -1: Ψηφιακές τεχνολογίες σε παπύρους και χειρόγραφα	6	Γ
E8	Ειδικά θέματα ψηφιακών μεθόδων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες-2	3	Γ
E9	Νομικά θέματα διαχείρισης πληροφοριών και ψηφιακών μέσων	3	Γ
E10	Βασική Στατιστική	6	B

Κανόνες εξετάσεων και αξιολόγησης επιδόσεων

1. Η αξιολόγηση γίνεται από τους διδάσκοντες με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως γραπτές και προφορικές εξετάσεις, εργασίες και παρουσιάσεις.
2. Η συμμετοχή στις εξετάσεις στις ορισμένες από το πρόγραμμα εξετάσεων ημερομηνίες είναι υποχρεωτική. Αδικαιολόγητη απουσία συνεπάγεται αποτυχία στο μάθημα.
3. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), με διαβαθμίσεις της ακέραιης ή μισής μονάδας. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι οι μεγαλύτεροι ή ίσοι του πέντε (5).
4. Φοιτητής που αποτυγχάνει σε εξετάσεις μαθημάτων και ως εκ τούτου αδυνατεί να ολοκληρώσει το ΠΜΣ, μπορεί να ζητήσει εξέταση από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος με συναφές γνωστικό αντικείμενο, στην οποία μπορεί να συμμετέχει και ο διδάσκων το μάθημα.
5. Δεν επιτρέπεται αποτυχία σε περισσότερα από δύο (2) μαθήματα ανά εξάμηνο. Στο μέγιστο αυτό επιτρεπτό αριθμό αποτυχιών περιλαμβάνονται τα μαθήματα από τις εξετάσεις των οποίων ο φοιτητής αδικαιολογήτως απουσίασε. Αποτυχία σε τρία (3) μαθήματα σε ένα εξάμηνο συνεπάγεται διαγραφή του φοιτητή από το ΠΜΣ.
6. Επαναληπτικές εξετάσεις μπορούν να δοθούν τον Σεπτέμβριο για τέσσερα (4) το πολύ μαθήματα συνολικά. Αν, μετά τις επαναληπτικές εξετάσεις, ένας φοιτητής αποτύχει μόνο σε ένα (1) μάθημα, τότε ο βαθμός του μαθήματος αυτού μπορεί να συμψηφιστεί με το βαθμό της διπλωματικής εργασίας.
7. Για την απονομή του ΔΜΣ απαιτείται προαγωγικός βαθμός σε όλα τα μαθήματα και στη διπλωματική εργασία, με την επιφύλαξη της ως άνω παρ. 6. Αν η εν λόγω προϋπόθεση δεν επιτευχθεί μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία, ο φοιτητής δικαιούται πιστοποιητικού παρακολούθησης των μαθημάτων στα οποία έλαβε προαγωγικό βαθμό και αποχωρεί από το ΠΜΣ.
8. Σε κάθε περίπτωση αποχώρησης φοιτητή από το ΠΜΣ, τα καταβληθέντα τέλη φοίτησης δεν επιστρέφονται.

Διπλωματική εργασία

1. Ύστερα από αίτηση κάθε φοιτητή, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος Επιβλέπων, ο οποίος πρέπει να είναι διδάσκων του ΠΜΣ, ο τίτλος και η περίληψη της προτεινόμενης διπλωματικής εργασίας (Δ.Ε.), η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) ορίζει τον Επιβλέποντα της Δ.Ε. Εάν ο φοιτητής δεν καταθέσει εμπροθέσμως αίτηση σύμφωνα με τα παραπάνω ή ο προτεινόμενος Επιβλέπων δεν αποδέχεται την πρόταση καθώς και σε κάθε περίπτωση που ο Επιβλέπων ελλείπει, η Σ.Ε. ορίζει Επιβλέποντα, ο οποίος ορίζει το θέμα της Δ.Ε. ή αναλαμβάνει την ολοκλήρωση της επίβλεψής της.
2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται στις αρχές Ιουνίου και οι Δ.Ε. ανατίθενται μέχρι τέλους Ιουνίου. Η Δ.Ε. παραδίδεται το αργότερο μέχρι τέλους Οκτωβρίου του ίδιου έτους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εάν φοιτητής δεν ολοκληρώσει τη Δ.Ε. μέσα στα ανωτέρω προβλεπόμενα χρονικά όρια, μπορεί να ζητήσει από τη Σ.Ε. με ειδικά αιτιολογημένη αίτηση παράταση έως δύο (2) μηνών κατά μέγιστο όριο. Η Σ.Ε. αποφασίζει για τη χορήγηση και τη διάρκεια της παράτασης λαμβάνοντας υπόψη αφενός την αίτηση και αφετέρου αιτιολογημένη εισήγηση του Επιβλέποντα.

3. Η Δ.Ε. μπορεί να γραφεί στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα και πρέπει να περιλαμβάνει περίληψη και στις δύο γλώσσες.
4. Η Δ.Ε. εξετάζεται από τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από τον Επιβλέποντα και άλλους δύο διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. Τουλάχιστον ένα μέλος της Επιτροπής είναι μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Πληροφορικής. Η εξέταση γίνεται εντός του Νοεμβρίου. Σε περίπτωση αποτυχίας στην εξέταση της Δ.Ε., ο φοιτητής μπορεί να επανυποβάλει την Δ.Ε. για μια (1) ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από ένα (1) μήνα, ούτε αργότερα από τρεις (3) από την προηγούμενη εξέταση. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο φοιτητής αποχωρεί από το ΠΜΣ.
5. Η Δ.Ε. κατατίθεται σε ψηφιακή μορφή στη Βιβλιοθήκη του ΟΠΑ και δημοσιεύεται στο ιδρυματικό αποθετήριο.

Ακαδημαϊκό ημερολόγιο Προγράμματος 2024-2025

Α' Διδακτική Περίοδος:	07/10/2024 - 13/12/2024
Εξετάσεις μαθημάτων Α' περιόδου:	16/12/2024- 20/12/2024
Διακοπές εορτών Χριστουγέννων:	23/12/2024 - 07/01/2025
Β' Διδακτική Περίοδος :	07/01/2025 - 15/03/2025
Εξετάσεις μαθημάτων Β' Περιόδου :	17/03/2025 - 21/03/2025
Γ' Διδακτική Περίοδος:	31/03/2025 - 20/06/2025
Διακοπές εορτών Πάσχα :	14/04/2025 - 25/04/2025
Εξετάσεις μαθημάτων Γ' Περιόδου:	16/06/2025- 27/06/2025

Επίσημες Αργίες

Επέτειος Πολυτεχνείου	17/11/2024
Τριών Ιεραρχών	30/01/2025
Καθαρά Δευτέρα	18/03/2025
Επέτειος 25 ^{ης} Μαρτίου	07/03/2024
Πρωτομαγιά	01/05/2025
Αγίου Πνεύματος	09/06/2025

Περιγραφή των μαθημάτων

Υ1. Προγραμματισμός σε Python

Διδάσκοντες: Αντώνης Δημάκης, Σπήλιος Σπηλιόπουλος

Υποχρεωτικό, Α' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 6

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στις βασικές έννοιες του προγραμματισμού υπολογιστών για φοιτητές χωρίς προηγούμενη εμπειρία στον προγραμματισμό. Οι έννοιες που καλύπτονται είναι: υπολογιστές και υπολογισμοί, προγράμματα και προγραμματισμός, βασική διαχείριση αρχείων από τη γραμμή εντολών, συναρτήσεις, βασικοί τύποι δεδομένων της γλώσσας Python, εκφράσεις. Δομές ελέγχου και επανάληψη, είσοδος/έξοδος, αρχεία, απλοί αλγόριθμοι αναζήτησης και ταξινόμησης, σχεδίαση αλγορίθμων και πολυπλοκότητα. Σύνθετοι τύποι δεδομένων, συμβολοσειρές, λίστες και λεξικά της Python. Τάξεις, αντικείμενα και αντικειμενοστρεφής προγραμματισμός.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Κατανοήσουν θεμελιώδεις έννοιες του προγραμματισμού υπολογιστών, όπως αυτή του αλγορίθμου, της αναπαράστασης δεδομένων και της εκτέλεσης προγραμμάτων.
- Αναπτύσσουν απλά προγράμματα σύμφωνα με τις αρχές του δομημένου προγραμματισμού.
- Γνωρίζουν βασικούς αλγόριθμους ταξινόμησης, αναζήτησης και διαχείρισης κειμένου.
- Κατανοήσουν τα βασικά παραδείγματα ανάπτυξης προγραμμάτων, όπως συναρτησιακός, διαδικαστικός και αντικειμενοστρεφής προγραμματισμός.
- Να γνωρίζουν τα βασικά στοιχεία της γλώσσας Python.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς Μελέτη

- *Υπολογισμοί και Προγραμματισμός με την Python*, John V. Guttag, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, 2015.
- *Εισαγωγή στον Προγραμματισμό με αρωγό τη γλώσσα Python*, Γεώργιος Μανής, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα & Βοηθήματα – Αποθετήριο «Κάλλιπος», <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/2745>
- *Εισαγωγή στον Προγραμματισμό με την Python*, Νικόλαος Α. Αγγελιδάκης, ηλεκτρονικό σύγγραμμα διαθέσιμο στο <http://aggelid.mysch.gr/pythonbook/>
- *Composing Programs*, John DeNero, ηλεκτρονικό σύγγραμμα στα αγγλικά [διαθέσιμο στο <http://composingprograms.com/>]

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Υ2. Παράσταση και Οργάνωση Πληροφορίας και Γνώσης

Διδάσκων: Πάνος Κωνσταντόπουλος

Υποχρεωτικό, Α' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 6

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Αρχές μοντελοποίησης και οργάνωσης πληροφορίας, σημασιολογικά μοντέλα, γλώσσες RDF/S, OWL. Συστήματα οργάνωσης γνώσεων (ελεγχόμενα λεξιλόγια, ταξινομίες, θησαυροί όρων), πρότυπο SKOS. Μεταδεδομένα και πρότυπα μεταδεδομένων. Οντολογίες, πρότυπο CIDOC CRM και παράγωγα αυτού. Ψηφιακή τεκμηρίωση πολιτισμικού υλικού.

Προαπαιτούμενα

Δεν υπάρχουν

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να κατασκευάζουν εννοιολογικά μοντέλα.
- Να διεξάγουν ανάλυση πεδίου υπό το πρίσμα της συγκρότησης πληροφοριακών πόρων.
- Να αναπτύσσουν και να χρησιμοποιούν μοτίβα μοντέλων, συστήματα οργάνωσης γνώσεων και οντολογίες.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

Κωνσταντόπουλος, Π., Εννοιολογικά μοντέλα και οργάνωση πληροφοριών, Σημειώσεις, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2020.

Διαφάνειες, κείμενα και βιβλιογραφία που δίνονται μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος.

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως, εργασίες μοντελοποίησης και ανάλυσης.

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο βαθμός του μαθήματος, Β, προκύπτει από τον βαθμό τελικής εξέτασης, Τ, τον μέσο όρο των βαθμών εργασιών, Ε, και την συμμετοχή, Σ, ως εξής: $B = 0,5T + 0,4E + 0,1Σ$.

Γλώσσα Διδασκαλίας: Ελληνική.

Υ3. Διαχείριση, επιμέλεια και έκδοση ψηφιακών πόρων

Διδάσκουσα: Βασιλική Ντρίτσου

Υποχρεωτικό, Α' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 6

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Τυπολογία πηγών περιεχομένου στο Διαδίκτυο. Αποθετήρια και ψηφιακές βιβλιοθήκες. Συστήματα – πλατφόρμες διαχείρισης ψηφιακών βιβλιοθηκών. Ο κύκλος ζωής και επιμέλειας των ψηφιακών πόρων. Ταυτοποίηση ψηφιακών αντικειμένων, πρότυπο DOI. Μεταδεδομένα, τα σχήματα Dublin Core, MODS, EAD. Διατήρηση ψηφιακού περιεχομένου. Γλώσσες και πρότυπα περιγραφής και επισήμανσης κειμένου (Text Encoding Initiative-TEI, κ.ά.). Ψηφιακή εκδοτική διαδικασία, μοντέλα ανοικτής επιστήμης και ανοικτής πρόσβασης. Οργανωτικά και διοικητικά ζητήματα διαχείρισης ψηφιακών πόρων.

Προαπαιτούμενα

Δεν υπάρχουν

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Η απόκτηση γνώσεων για τον κύκλο ζωής και επιμέλειας των ψηφιακών πόρων
- Εξοικείωση με το σύστημα διαχείρισης ψηφιακών βιβλιοθηκών Omeka
- Κατανόηση διαδικασιών κωδικοποίησης κειμένου

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

- Michael Lesk, Understanding Digital Libraries, Second Edition, Elsevier
- Διαφάνειες, κείμενα και βιβλιογραφία που δίνονται μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος.

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως, εργασίες ανάπτυξης αποθετηρίων και περιγραφής πόρων – παραγωγής μεταδεδομένων στην πλατφόρμα Omeka.

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο βαθμός του μαθήματος, Β, προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών εργασιών, Ε, και την συμμετοχή, Σ, ως εξής: $B = 0,9E + 0,1Σ$.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Υ4. Διαχείριση Δεδομένων

Διδάσκοντες: Ιωάννης Κωτίδης, Χρυσόστομος Καπέτης

Υποχρεωτικό, Β' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 6

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Μοντέλο οντοτήτων-συσχετίσεων και σχεσιακές βάσεις δεδομένων. Η γλώσσα SQL (εντολές DDL και DML). Χρήση του συστήματος SQL SERVER για την δημιουργία και διαχείριση βάσεων δεδομένων. Ιεραρχικά μοντέλα δεδομένων, γλώσσα XML, επικύρωση XML εγγράφων (DTD και σχήματα XML). Σημασιολογικός Ιστός, η γλώσσα Resource Description Framework (σύνταξη RDF/XML και RDF/TTL). Η ερωτηματική γλώσσα SPARQL. Διαχείριση δεδομένων δομής γράφου: εισαγωγή στο μοντέλο γράφων ιδιοτήτων. Χρήση του συστήματος neo4j για την αποθήκευση και ανάλυση συνδεδεμένων δεδομένων. Εισαγωγή στη γλώσσα cypher. Συστήματα μεγάλων δεδομένων NoSQL. Παραδείγματα εφαρμογών: ανάλυση κοινωνικών δεδομένων, βάσεις εγγράφων.

Προαπαιτούμενα

Δεν υπάρχουν.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να κατανοούν και να εξηγούν βασικές έννοιες διαχείρισης δεδομένων.
- Να εφαρμόζουν μεθόδους και τεχνικές εννοιολογικής μοντελοποίησης για τον σχεδιασμό σχεσιακών βάσεων δεδομένων.
- Να χρησιμοποιούν την γλώσσα SQL σε συνδυασμό με ένα σύγχρονο RDBMS για την δημιουργία και την διαχείριση σχεσιακών βάσεων δεδομένων.
- Να χρησιμοποιούν μεθόδους και εργαλεία για την αναπαράσταση και την διαχείριση συνδεδεμένων δεδομένων.
- Να κατανοούν βασικές έννοιες συστημάτων μεγάλων δεδομένων

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

- Silberschatz, Korth, Sudarsham. Database system concepts. 6th ed., McGraw-Hill, 2010.
- Γιαννακουδάκης, Εμμανουήλ Ι. Συστήματα βάσεων δεδομένων, Αθήνα: Μπένος, 2009.
- Grigoris Antoniou & Frank van Harmelen. Εισαγωγή στον Σημασιολογικό Ιστό, Αθήνα:Κλειδάριθμος,2009.
- Bob DuCharme, Learning SPARQL. 2th ed, O'Reilly, 2013.

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως, ασκήσεις μελέτης και προγραμματισμού στο σπίτι (ορισμένες προς παράδοση).

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος του βαθμού της τελικής γραπτής εξέτασης (50%) και του βαθμού των παραδοτέων ασκήσεων μελέτης και προγραμματισμού (βάρος 50%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Υ5. Εφαρμογές ψηφιακών μεθόδων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Διδάσκουσα: Αγιάτις Μπενάρδου (συντονισμός)

Υποχρεωτικό, Β' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 6

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Ιστορική και θεωρητική ανασκόπηση Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Σπουδών. Θεωρητική και πρακτική προσέγγιση ψηφιακών μεθόδων για την έρευνα και λοιπές δημιουργικές εργασίες. Ψηφιακές Υποδομές. Πληροφοριακές ανάγκες χρηστών. Επισημείωση. Ψηφιακή Αφήγηση. Διαχείριση πληροφορίας. Ροές εργασιών.

Προαπαιτούμενα

Δεν υπάρχουν.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Βασική κατάρτιση επί θεωρητικών προσεγγίσεων στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες
- Κατανόηση και πρακτική εξάσκηση σε εύρος εφαρμογών ψηφιακών μεθόδων
- Ομαδική / διεπιστημονική συνεργασία

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

- Antonijević, S. (2015). Workflows of digital scholars. In S. Antonijević, *Amongst digital humanists: an ethnographic study of digital knowledge production* (pp. 37–72). New York: Palgrave Macmillan US. https://doi.org/10.1057/9781137484185_3
- Benardou, A., Champion, E. M., Dallas, C., & Hughes, L. M. (2018). Introduction: a critique of digital practices and research infrastructures. In A. Benardou, E. M. Champion, C. Dallas, & L. M. Hughes (Eds.), *Cultural heritage infrastructures in digital humanities*. Abingdon, Oxon ; New York: Routledge. Retrieved from https://www.academia.edu/34807867/Introduction_a_critique_of_digital_practices_and_research_infrastructures

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως, ασκήσεις μελέτης και προγραμματισμού στο σπίτι (προς παράδοση).

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τις βαθμολογήσεις των ασκήσεων μελέτης και προγραμματισμού (βάρος 80%) και από τη συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα (βάρος 20%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

E1. Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας

Διδάσκων: Ιωάννης Παυλόπουλος

Επιλογής, Β' Διδακτική Περίοδος, ECTS:6

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Βασικές γνώσεις στατιστικής. Python για την Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας. Διαχείριση και επεξεργασία δεδομένων (βιβλιοθήκη: pandas). Διαχείριση μεγάλων συλλογών κειμένων (βιβλιοθήκη: NLTK). Οπτικοποίηση (βιβλιοθήκη: seaborn). Επισημείωση δεδομένων και επεξεργασία επισημειωμένων δεδομένων. Γλωσσική μοντελοποίηση. Περιπλοκή. Αναπαραστάσεις χαρακτήρων, λέξεων και κειμένων (βιβλιοθήκη: gensim). Μηχανική μάθηση για κατηγοριοποίηση (βιβλιοθήκη: scikit-learn). Μηχανική μάθηση για ομαδοποίηση. Αλληλεπίδραση με μεγάλα γλωσσικά μοντέλα. Τεχνικές prompting.

Προαπαιτούμενα

Για τις προγραμματιστικές ασκήσεις του μαθήματος, απαιτείται εμπειρία προγραμματισμού σε Python. Συνιστάται οι φοιτητές να παρακολουθήσουν και το μάθημα «Στατιστική».

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να προτείνουν πιθανές εφαρμογές και να υλοποιήσουν βασικούς αλγορίθμους γλωσσικής τεχνολογίας
- Να χρησιμοποιήσουν γνωστές βιβλιοθήκες στην Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας
- Να αξιολογήσουν τα αποτελέσματα πειραμάτων αυτόματης ταξινόμησης και ομαδοποίησης.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

- Speech and Language Processing, Daniel Jurafsky and James H. Martin, Pearson Education, 3rd edition, 2023, ISBN-13: 978-0135041963.
- Natural Language Processing with Python, Steven Bird, Ewan Klein, and Edward Loper, 1st edition, 2001, ISBN-13: 978-0596516499.

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως, ασκήσεις μελέτης και προγραμματισμού στο σπίτι (ορισμένες προς παράδοση).

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο τελικός βαθμός είναι το άθροισμα των βαθμών των εργασιών, μετά από προφορική (60%) και γραπτή αξιολόγηση (40%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

E2. Τεχνολογίες ψηφιοποίησης, τεχνικές και εφαρμογές

Διδάσκων: Γεώργιος Παπαϊωάννου

Επιλογής, Β' Διδακτική Περίοδος, ECTS:6

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Τα ψηφιακά αντίγραφα και υποκατάστατα αντικειμένων της απτής πολιτιστικής κληρονομιάς είναι στις μέρες μας εξαιρετικά πολύτιμοι πόροι, όχι μόνο λόγω της αποτελεσματικής καταγραφής και αναζήτησης του περιεχομένου που παρέχουν, αλλά επιπλέον εξ αιτίας της δυνατότητας που μας δίνουν να επεξεργαστούμε, μελετήσουμε, δημιουργήσουμε και δημοσιεύσουμε σημαντικές πληροφορίες και δεδομένα μέσω τεχνολογιών της πληροφορικής.

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές τόσο στο θεωρητικό υπόβαθρο όσο και στις πρακτικές πτυχές της παραγωγής και αναπαράστασης ψηφιακού περιεχομένου, των διαδικασιών ψηφιοποίησης, καθώς και της επεξεργασίας των δεδομένων που προκύπτουν. Το μάθημα έχει ένα σαφή προσανατολισμό στην ψηφιοποίηση εικόνας και τρισδιάστατων μορφών, αλλά καλύπτει και άλλες μορφές ψηφιοποίησης υλικού και άυλου πολιτισμού.

Το μάθημα επιχειρεί μια πρακτική, άμεση προσέγγιση της κατανόησης των αρχών και των κατά τα άλλα εκτενώς μαθηματικοποιημένων εννοιών και διαδικασιών που υποστηρίζουν τη μεθοδολογία της ψηφιοποίησης, παρέχοντας συγκεκριμένα παραδείγματα σε συγκεκριμένα εργαλεία, καθώς και παραδείγματα εφαρμογής καθοδηγούμενα από συγκεκριμένα προβλήματα.

Προαπαιτούμενα

Δεν υπάρχουν

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές θα:

- Κατανοούν τις λειτουργικές ανάγκες, συνθήκες και εργαλεία για την ψηφιοποίηση στην πολιτιστική κληρονομιά και άλλα πεδία εφαρμογών των ανθρωπιστικών επιστημών.
- Μπορούν να χρησιμοποιούν βασικά ολοκληρωμένα εργαλεία ψηφιοποίησης και επεξεργασία εικόνων και τρισδιάστατων μορφών.
- Μπορούν να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά μεθόδους φωτογράφισης αντικειμένων για δημιουργία ψηφιακών καταλόγων και υλικού ψηφιακών αποθετηρίων.
- Είναι σε θέση να πιστοποιούν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά καταλληλότητας ψηφιακών υποκατάστατων.
- Γνωρίζουν τις διαδικασίες και ελέγχους που αφορούν στην ψηφιοποίηση αντικειμένων.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

Ηλεκτρονικές σημειώσεις μαθήματος σε μορφή PDF. Διανέμονται μέσω eclass.

Διδακτικές μέθοδοι

Διαλέξεις (3 ώρες/εβδομάδα), ασκήσεις πράξης (3 εργασίες), συζήτηση

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Γραπτές εξετάσεις που καλύπτουν το 80% του τελικού βαθμού. Το υπόλοιπο 20% αυτού συνδιαμορφώνεται από την συνολική παρουσία του εκπαιδευομένου στο μάθημα και την ποιότητα των εργασιών.

Γλώσσα Διδασκαλίας: Ελληνική ή Αγγλική (ανάλογα με το ακροατήριο).

E3. Διαδραστικός Σχεδιασμός και Πολυμέσα

Διδάσκων: Ανδρέας-Αλέξανδρος Βασιλάκης

Επιλογής, Γ' Διδακτική Περίοδος, ECTS:6

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Τεχνολογίες συγγραφής και διαχείρισης πολυμέσων. Μοντέλα σχεδίασης διαδραστικών συστημάτων. Εισαγωγή στα Γραφικά Υπολογιστών: Ψηφιακή σύνθεση εικόνας, φάσμα γραφικής απόδοσης και εφαρμογές. Παιχνίδια σοβαρού σκοπού, εικονική πραγματικότητα, εμπύθιση, επαυξημένη πραγματικότητα. Εισαγωγή στην μηχανή γραφικών Unity 2018: 3D χώρος εργασίας, κάμερες, φώτα και σκίαση. 3D Αντικείμενα, ανίχνευση και απόκριση συγκρούσεων. Δημιουργία σεναρίων και συμπεριφορών, στοιχεία γλώσσας C#. Διαχείριση και σύνδεση ψηφιακών πόρων. Σχεδίαση γραφικής διεπαφής χρήστη. Πρακτική δημιουργίας μιας διαμεσικής εφαρμογής στην πλατφόρμα Unity.

Προαπαιτούμενα

Για την προγραμματιστική άσκηση του μαθήματος, ίσως απαιτηθεί μικρή εμπειρία προγραμματισμού (C#). Συνιστάται οι φοιτητές να παρακολουθήσουν και τα μαθήματα «Εφαρμογές ψηφιακών μεθόδων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες» και «Τεχνολογίες ψηφιοποίησης, τεχνικές και εφαρμογές», χωρίς αυτό να απαιτείται.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν:

- Κατανοήσει τις βασικές θεωρητικές έννοιες της σύνθεσης ψηφιακών εικόνων, των διαδραστικών συστημάτων και της σχεδίασης σοβαρών παιχνιδιών με χρήση πολυμεσικού περιεχομένου.
- Αποκτήσει πρακτικές γνώσεις για το αποτελεσματικό σχεδιασμό, ανάπτυξη και δημοσίευση διαδραστικών ψηφιακών εφαρμογών χρήση της μηχανής γραφικών Unity.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

- Γραφικά και Οπτικοποίηση Αρχές και Αλγόριθμοι, Θ. Θεοχάρης, Γ. Παπαϊωάννου, Ν. Πλατής, Ν. Μ. Πατρικαλάκης, ΕΑΔΠΠΑ, 2008. ISBN: 9789602662960
- Βιντεοπαιχνίδια: Βιομηχανία και Ανάπτυξη, Κ. Αναγνώστου, Κλειδάριθμος, 2009. ISBN : 9789604612550
- Τεχνολογίες συγγραφής και διαχείρισης πολυμέσων, Χ. Δημουλάς, ΣΕΑΒ, 2015. ISBN: 9789606032219
- Εισαγωγή στην αλληλεπίδραση ανθρώπου-υπολογιστή, Ν. Αβούρης , Χ. Κατσάνος, Ν. Τσέλιος, Κ. Μουστάκας, ΣΕΑΒ, 2015. ISBN: 978-960-603-407-7

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως, ασκήσεις μελέτης και εκμάθησης πλατφόρμας δημιουργίας διαδραστικών εφαρμογών (Unity) στο σπίτι.

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Το μάθημα περιλαμβάνει το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παρουσίαση μιας διαδραστική εφαρμογής πολυμέσων ανεπτυγμένης στην πλατφόρμα Unity, που αντιπροσωπεύει το 100% του τελικού βαθμού του μαθήματος. Η εργασία είναι υποχρεωτική και απαλλακτική. Στο τέλος του εξαμήνου υπάρχει μια δοκιμασία προφορικής εξέτασης για τους φοιτητές των οποίων η εργασία έχει βαθμολογηθεί τουλάχιστον με 5/10, ώστε να πιστοποιήσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τη χρήση της πλατφόρμας Unity για τη δημιουργία πρωτοτύπων ψηφιακών εμπειριών. Δεν θα πραγματοποιηθεί τελική γραπτή εξέταση.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

E4. Ηλεκτρονική Λεξικογραφία

Διδάσκουσα: Μαρία Γαβριηλίδου

Επιλογής, Γ΄ Διδακτική Περίοδος, ECTS: 3

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Βασικές έννοιες ηλεκτρονικής λεξικογραφίας. Στόχοι λεξικογραφίας. Τυπολογία λεξικών. Δόμηση λεξικογραφικής πληροφορίας, μακροδομή, μικροδομή, λεξικογραφική μεταγλώσσα. Έντυπη, ηλεκτρονική, υπολογιστική λεξικογραφία. Λεξικογραφία και σώματα κειμένων. Θέματα συγκρότησης σωμάτων κειμένων. Λεξικογραφία και γλωσσική τεχνολογία. Γλωσσικοί πόροι. Αρχές και μεθοδολογία κατάρτισης ηλεκτρονικών λεξικών. Ορισμός, σημασίες, κριτήρια διάκρισης σημασιών, επίπεδα αναπαράστασης. Γλωσσολογική επισήμειωση. Σύνταξη λεξικών με χρήση εφαρμογών πληροφορικής.

Προαπαιτούμενα

Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει να έχουν βασικές γνώσεις φιλολογίας, κατά προτίμηση με ειδίκευση γλωσσολογίας.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Κατανόηση αρχών και μεθόδων ηλεκτρονικής λεξικογραφίας.
Ανάπτυξη ικανότητας ανάλυσης και δόμησης γλωσσικής και μεταγλωσσικής πληροφορίας.
Σύνταξη λημμάτων.
Αξιοποίηση εφαρμογών γλωσσικής τεχνολογίας κατά τη λεξικογραφική διαδικασία.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

Διαφάνειες, συνοδευτικό υλικό και βιβλιογραφία που δίνονται μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος.

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως, 1 δίωρη διάλεξη επισκέπτη, εργασίες στο σπίτι (προς παράδοση).

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος του βαθμού της τελικής γραπτής εξέτασης (70%) και του βαθμού των παραδοτέων ασκήσεων (30%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

E5. Σχεδιαστική Σκέψη Και Καινοτομία

Διδάσκων: Αθανάσιος Ανδρούτσος

Επιλογής, Γ' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 6

Περιγραφή και Περιεχόμενο του Μαθήματος

Σχεδιαστική Σκέψη. Σύγχρονα προβλήματα του πραγματικού κόσμου. Προβλήματα στον ευρύτερο χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών. Ο ρόλος της εκπαίδευσης στην καλλιέργεια της δημιουργικότητας, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Καινοτόμες Εκπαιδευτικές μεθοδολογίες. Απαραίτητες δεξιότητες στον 21^ο αιώνα. Εντοπισμός προβλημάτων, σχεδιασμός λύσεων, έλεγχος λύσεων, κριτήρια αποδοχής. Μεθοδολογία Double Diamond. Ο ρόλος των χρηστών. Συνδημιουργία. Σχεδιασμός προσανατολισμένος στον χρήστη. Κριτήρια σχεδιασμού καινοτόμων λύσεων. Ηγεσία, Start with why. Η μεθοδολογία καινοτομίας Design Thinking: Ενσυναίσθηση, ορισμός του προβλήματος, σχεδιασμός λύσεων, προτυποποίηση της λύσης, έλεγχος. Σχεδιασμός vs Σχεδιαστική Σκέψη. Η καινοτομία ως αποτέλεσμα της σχεδιαστικής σκέψης. Υλοποίηση καινοτόμων λύσεων στην ψηφιακή web-based οικονομία. Εισαγωγή στην HTML. Cascading Styling Sheets. Box Model και Div. Σχεδιασμός και ανάπτυξη web σελίδων και εφαρμογών. Εμπειρικές σχεδιαστικές αρχές (design heuristics). Fluid & Responsive Design. Mobile First Design. Αλληλεπίδραση ανθρώπου – υπολογιστή. Σχεδιασμός διεπαφών με τον χρήστη. Εισαγωγή στην JavaScript. UX/UI Design. Ανάλυση χρηστών, Σχεδιασμός User Personas. Journey Maps, Touchpoints. Βασικές αρχές UX Design. Ευχρηστία. Σχεδιασμός δομής πληροφοριών, Cards Sorting. Οπτικοποίηση πληροφοριών. Έλεγχος Ευχρηστίας. Κατηγορίες προβλημάτων στις ανθρωπιστικές επιστήμες. Ειδικά θέματα: Εκπαίδευση, Σχεδιασμός λύσεων και υλοποίηση με LMS (Learning Management System). Moodle. Καθολική Σχεδίαση στην εκπαίδευση. Υπηρεσιοστρεφείς αρχιτεκτονικές λογισμικού, Open APIs, XML/JSON, HTTP, Web Servers, Hosting Services, Απομακρυσμένη μεταφορά αρχείων, GitHub, προώθηση στα social media, τεκμηρίωση έρευνας πεδίου με διαχείριση πολυμέσων και εγγραφή οθόνης σε μορφή βίντεο (videocast), επιχειρηματικότητα ως προϋπόθεση της καινοτομίας.

Προαπαιτούμενα

Οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν βασικές γνώσεις προγραμματισμού. (π.χ. σε Python).

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να εντοπίζουν προβλήματα του πραγματικού κόσμου και να σχεδιάζουν καινοτόμες λύσεις με τη συμμετοχή των χρηστών
- Να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν web-based σελίδες και εφαρμογές με σύγχρονες τεχνολογίες και μεθόδους.
- Να σχεδιάζουν διεπαφές με τον χρήστη με βάση τις μεθοδολογίες UX/UI Design και να τις εφαρμόζουν σε πραγματικά προβλήματα

- Να επιδεικνύουν επαγγελματικές δεξιότητες στον καινοτόμο σχεδιασμό λύσεων σε πραγματικά προβλήματα, όπως: συνεργασία, συνδημιουργία, διαχείριση χρόνου, σχεδιαστική σκέψη, καινοτομία, δημιουργικότητα.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

- Tim Brawn, Change by Design: How Design Thinking Transforms Organizations and Inspires Innovation, HarperBusiness, 2009.
- Simon Sinek, Start with Why: How Great Leaders Inspire Everyone to Take Action, Portfolio, 2011.
- Διαφάνειες, κείμενα και αναφορές που δίνονται μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος. / Presentations, texts and references given through the course website.

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως.

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος του βαθμού μίας ομαδικής εργασίας (project) με βάση την μεθοδολογία design-thinking (70%) και του βαθμού μία ατομικής παρουσίασης ενός ειδικού θέματος (βάρος 30%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Ε6. Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών και Χωρική Ανάλυση στην Ιστορία και Αρχαιολογία

Διδάσκοντες: Μάρκος Κατσιάνης, Ελένη Γκαδόλου

Επιλογής, Γ' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 6

Περιεχόμενο Μαθήματος στα Ελληνικά

Βασικές αρχές των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS) στην Αρχαιολογία και την Ιστορία. Βασικές έννοιες γεωδαισίας. Συστήματα συντεταγμένων και μετασχηματισμοί. Χαρτογραφικές προβολές. Χωρικές δομές δεδομένων. Βάσεις δεδομένων και θεματική οργάνωση της πληροφορίας. Ψηφιοποίηση χωρικών συνόλων δεδομένων. Γεωαναφορά εικόνων. Εκτέλεση χωρικών και θεματικών ερωτημάτων. Διερευνητική Ανάλυση Δεδομένων και γεωστατιστικές μέθοδοι. Χωρική παρεμβολή και δημιουργία Ψηφιακών Μοντέλων Εδάφους. Χωρικοί μετασχηματισμοί σε διανύσματα και ψηφιδωτά. Προχωρημένες αναλυτικές λειτουργίες σε διανύσματα και ψηφιδωτά. Χαρτογραφική σύνθεση.

Προαπαιτούμενα

Οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν βασικές γνώσεις βάσεων δεδομένων. Συνιστάται οι φοιτητές να έχουν παρακολουθήσουν και το μάθημα «Διαχείριση δεδομένων», χωρίς αυτό να απαιτείται.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα έχουν εξοικειωθεί με:

- μεθοδολογίες για την απόκτηση, τη διαχείριση και την απεικόνιση της αρχαιολογικής και της ιστορικής πληροφορίας στο χώρο,
- θεωρητικές δυνατότητες χρήσης των ΣΓΠ ως αναλυτικών βοηθημάτων στην Ιστορία και την Αρχαιολογία,
- βασικές διαδικασίες εισαγωγής, επεξεργασίας, ανάλυσης και παρουσίασης χωρικών δεδομένων με τη χρήση διαδεδομένων GIS λογισμικών πακέτων και επιλεγμένων παραδειγμάτων εφαρμογής.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

- Bodenhamer, D.J., Corrigan, J., & Harris, T.M. 2010. *The Spatial Humanities: GIS and the Future of Humanities Scholarship*. Bloomington: Indiana University Press.
- Conolly, J. & Lake, M. 2006. *Geographical Information Systems in Archaeology*. Cambridge University Press: Cambridge.
- Χαλκιάς, Χ. 2008. Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα και Αρχαιολογία. Στο Λυριτζής, Ι. (επιμ.). *Νέες τεχνολογίες στις αρχαιολογικές επιστήμες*. Δαρδανός: Αθήνα. 337-358.
- Wheatley, D. & Gillings, M. 2003. *Spatial Technology and Archaeology: The Archaeological Applications of GIS*. Taylor & Francis.

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως που συμπεριλαμβάνει και εργαστηριακές ασκήσεις. Τέσσερις εργασίες/ασκήσεις μελέτης που καλύπτουν θέματα θεωρητικής κατανόησης και πρακτικής εφαρμογής (προς παράδοση).

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο τελικός βαθμός συντίθεται από το μέσο όρο των βαθμών για τις επιμέρους προς παράδοση εργασίες (80%) και του βαθμού της συμμετοχής και ανταπόκρισης κατά την παρακολούθηση του μαθήματος (20%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

E7. Ειδικά θέματα ψηφιακών μεθόδων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες – 1: Ψηφιακές τεχνολογίες σε παπύρους και χειρόγραφα

Διδάσκων: Σταμάτης Μπουσές (συντονιστής)

Επιλογής, Γ' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 3

Περιγραφή και Περιεχόμενο Μαθήματος

Το μάθημα προσφέρει μία σπονδυλωτή διεπιστημονική προσέγγιση που επικεντρώνεται στην ολοκλήρωση της γνώσης και την ανάπτυξη δεξιοτήτων που απαιτούνται για την αξιοποίηση της διασύνδεσης μεταξύ Παπυρολογίας και Παλαιογραφίας και της επιστήμης των υπολογιστών. Το μάθημα αποβλέπει στην κατάρτιση και την τεχνογνωσία επί των πεδίων εκείνων που σχετίζονται με την διαχείριση των φορέων των κειμένων και των ίδιων των κειμένων, όπως αυτά ανευρίσκονται σε παπύρους και χειρόγραφα. Στο μάθημα αυτό, οι φοιτητές:

- Θα μάθουν πώς να ανευρίσκουν κείμενα σε παπύρους και χειρόγραφα και να τα αναλύουν, ώστε να αναπτύξουν και να απαντήσουν ερευνητικά ερωτήματα και να κατανοήσουν τεχνικές και μεθόδους απομακρυσμένης έρευνας.
- Θα αποκτήσουν εποπτεία του πεδίου της ψηφιακής Παπυρολογίας και Παλαιογραφίας και τεχνικές δεξιότητες και ικανότητες που επιτρέπουν τη θεραπεία, τη διατήρηση, τη διάδοση και τη χρήση των πρωτογενών αυτών πηγών σε ψηφιακό μέσο.
- Θα μπορούν να εντοπίσουν παπυρολογικές και παλαιογραφικές πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές στο διαδίκτυο και στις βιβλιοθήκες και να χρησιμοποιήσουν αυτές τις πηγές για να αξιολογήσουν και να προσδιορίσουν πώς τις χρησιμοποιούν οι παπυρολόγοι και οι παλαιογράφοι για να συνθέσουν και να εμβαθύνουν τις αναλύσεις τους.
- Θα εξειδικευτούν στη χρήση διαφορετικών τεχνικών και τύπων αναπαράστασης ψηφιακών δεδομένων, σε ψηφιακές τεχνολογίες για την επεξεργασία διαφόρων τύπων δεδομένων και θα αξιολογήσουν τις θεωρητικές προσεγγίσεις και τις μεθοδολογίες αυτές ως προς την επιστημολογική και πρακτική τους επάρκεια.
- Θα αξιοποιούν τις δυνατότητες συγκεκριμένων τύπων δεδομένων και συνόλων δεδομένων και θα εφαρμόζουν τις γνώσεις τους ώστε να εντοπίζουν τον τρόπο με τον οποίο η συστηματική συγκέντρωση δεδομένων μπορεί να ασκήσει επιρροή στην κατανόηση και ανάλυση των συλλογών παπύρων και χειρογράφων.
- Θα έχουν τη δυνατότητα να σκεφτούν κριτικά τους τρόπους συλλογής, ανάλυσης και επιμέλειας των δεδομένων της Παπυρολογίας και της Παλαιογραφίας.

Περιεχόμενο διαλέξεων:

- 1^ο Μάθημα (Grace Ιωαννίδου): Εισαγωγή στην Παπυρολογία και στην Παλαιογραφία και στα ψηφιακά τους εργαλεία.
- 2^ο Μάθημα (Σταμάτης Μπουσές): Ψηφιοποίηση παπύρων και χειρογράφων (απεικόνιση, αποκατάσταση, αναπαράσταση), δημιουργία και επεξεργασία εικόνων και διαχείριση ψηφιακής συλλογής.
- 3^ο Μάθημα (Raimondo Tocchi): Ψηφιακή κωδικολογία: η περιγραφή του αντικειμένου και η ψηφιακή του καταγραφή (απαιτήσεις για μεταδεδομένα, ειδικές κατηγορίες όπως παπυρικά αρχεία, βιβλιολογικά σημειώματα και παρασελίδια σχόλια).
- 4^ο Μάθημα (Μαρία Κωνσταντινίδου): Ψηφιακή Παλαιογραφία. Τεχνικές βελτίωσης εικόνας. Μηχανική ανάγνωση χειρογράφων (HTR).
- 5^ο Μάθημα (Σταμάτης Μπουσές Μαρία Κωνσταντινίδου): Από το χειρόγραφο στην έκδοση. Collatio και ψηφιακές εκδόσεις.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Να εξοικειωθούν με την ιστορία της ψηφιακής Παπυρολογίας και Παλαιογραφίας και τις ρίζες της στο «Humanities Computing».
- Να αφομοιώσουν τις διάφορες ψηφιακές προσεγγίσεις στην έρευνα ανθρωπιστικών επιστημών.
- Να εμβαθύνουν στις θεωρητικές και επιστημολογικές προσεγγίσεις και αντιπαραθέσεις σχετικά με τις ψηφιακές τεχνολογίες στην Φιλολογία και να τις αντιπαραβάλουν με τις παραδοσιακές πρακτικές.
- Να προετοιμαστούν ως εκπαιδευόμενοι «υβριδικοί» φιλόλογοι που ειδικεύονται στο σχεδιασμό πρωτότυπων και καινοτόμων εφαρμογών ή έργων στους τομείς της Παπυρολογίας και Παλαιογραφίας.
- Να μπορούν να ασκήσουν κριτική ανάλυση του αντίκτυπου των τεχνολογιών στην εξέλιξη των ανθρωπιστικών επιστημών καθώς και στη συμβολή της ανθρωπιστικής γνώσης στην ψηφιακή παιδεία και εκπαίδευση.
- Να μπορούν να αναπτύξουν τον προβληματισμό τους σχετικά με το ρόλο του ψηφιακού μέσου στην παραγωγή ψηφιακών αντικειμένων και γνώσεων και την κατανόηση ομοιοτήτων και διαφορών μεταξύ παράδοσης και καινοτομίας.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία προς Μελέτη

- ANDORLINI, I. – REGGIANI, N. (2012), Edizione e ricostruzione digitale dei testi papiracei, in *Diritto romano e scienze antichistiche nell'era digitale. Convegno di studio (Firenze 12–13 settembre 2011)*, a c. di N. Palazzolo, Torino, 131–46.
- DEL CORSO, L. (2007), Il progetto PSI On-Line: applicazioni informatiche per una filologia materiale dei testi papiracei, in *Digital Philology and Medieval Texts. Proceedings of the International Seminar (Arezzo, 19–21 Gennaio 2006)*, ed. by A. Ciula and F. Stella, Pisa, 165–74.
- DELATTRE, A. – HEILPORN, P. (2014), Electronic Resources for Graeco-Roman and Christian Egypt: A Review of the State of the Net (March 2014), *BiOr* 71, 308–31.
- DEPAUW, M. – GHELDOLF, T. (2014), Trismegistos. An Interdisciplinary Platform for Ancient World Texts and Related Information, in *Theory and Practice of Digital Libraries. TPDL 2013 Selected Workshops*, ed by Ł. Bolikowski, V. Casarosa, P. Goodale, N. Houssos, P. Manghi, and J. Schirrwagen, Berlin, 40–52.
- DRISCOLL, M.J. –PIERAZZO E. (2016), Digital scholarly editing: Theories and Practices in <https://www.openbookpublishers.com/reader/483#page/1/mode/2up>
- FACCHINETTI, R. (2007), *Theoretical Description and Practical Applications of Linguistic Corpora*, Verona.
- FUERTES-OLIVERA, P.A. – BERGENHOLTZ, H. (2011), *E-Lxicography. The Internet, Digital Initiatives and Lexicography*, New York.
- FUERTES-OLIVERA, P.A. – TARP, S. (2014), *Theory and Practice of Specialised Online Dictionaries. Lexicography versus Terminography*, Berlin – Boston.
- FUERTES-OLIVERA, P.A. (2013), *E-lexicography: The Continuing Challenge of Applying New Technology to Dictionary-Making*, in *The Bloomsbury Companion to Lexicography*, ed. by H. Jackson, London – New York, 323–40.

- LEMBERG, I. (2001), Aspekte der Online-Lexikographie für wissenschaftliche Wörterbücher, in Chancen und Perspektiven computergestützter Lexikographie, hrsg. von I. Lemberg, B. Schröder und A. Storrer, Tübingen, 71–91.
- MAGNANI, M. (2008), “Sapere ex indicibus”, in Scienze umane e cultura digitale. Atti della XVI Settimana della Cultura Scientifica (Parma, 16–17 maggio 2006), a c. di A.M. Tammaro e S. Santoro, Fiesole – Firenze, 127–38.
- MCGANN, J. (2010), Introduction, in Online Humanities Scholarship: The Shape of Things to Come, ed. by J. McGann, Houston, 1–4.
- REGGIANI, N. (2012), Le tavolette della mente. Risorse digitali e Antichistica: il caso della Papirologia, in Umanisti e risorse digitali, a c. di A.M. Tammaro, Parma, 88–110.
- REGGIANI, N. (2015), A Corpus of Literary Papyri Online: the Pilot Project of the Medical Texts via SoSOL, in Antike Lebenswelten Althistorische und papyrologische Studien, hrsg. von R. Lafer und K. Strobel, Berlin – New York, 341–52.
- REGGIANI, N. (2017), Digital Papyrology I. Methods, Tools and Trends, Berlin – Boston.
- SCHREIBMAN, S.– SIEMENS, R. – UNSWORTH, J. (2004), eds., A Companion to Digital Humanities, Oxford.
- SCHREIBMAN, S. – SIEMENS, R. – UNSWORTH, J. (2016) A New Companion to Digital Humanities, Chichester: Wiley Blackwell.
- STOKES, P.A. (2009), Computer-Aided Palaeography, Present and Future, in Codicology and Palaeography in the Digital Era, 309–338.
- SVENSSON, P. – GOLDBERG, D.T. (2015), eds., Between Humanities and the Digital, Cambridge (MA).
- VAN LIT L.W.C. (2019), Among Digitized Manuscripts. Philology, Codicology, Palaeography in a Digital World. Brill.

Διδακτικές Μέθοδοι

Εξ αποστάσεως σύγχρονη και ασύγχρονη εκπαίδευση με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών ανάλογα με τις ανάγκες κάθε διάλεξης.

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Εβδομαδιαίες εργασίες ανάπτυξης δοκιμίων ή τελική γραπτή εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική, Αγγλική.

Ε8. Ειδικά θέματα ψηφιακών μεθόδων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες – 2: Μετατροπή Κειμένου σε Γράφους Γνώσης

Διδάσκων: Βαγιανός Περτσάς

Επιλογής, Γ' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 3

Περιγραφή και Περιεχόμενο Μαθήματος

Το μάθημα προσφέρει μια συνολική παρουσίαση των ψηφιακών μεθόδων που χρησιμοποιούνται κατά την μοντελοποίηση και μετατροπή ελεύθερου κειμένου σε Γράφους Γνώσης.

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με πρακτικά ζητήματα που άπτονται διαδικασιών όπως: μοντελοποίηση πληροφορίας, χρήση, αξιολόγηση και δημιουργία πληθυσμού οντολογικών μοντέλων, χρήση προγραμματιστικών διεπαφών (API) για επικοινωνία με ψηφιακά αποθετήρια, άντληση και επεξεργασία μεταδεδομένων, τεχνικές εξαγωγής πληροφορίας από ιστοσελίδες (web scraping), προεπεξεργασία και καθαρισμός δεδομένων, τεχνικές επίβλεψης εξ' αποστάσεως (distance supervision) για γρήγορη δημιουργία επισημειώσεων (δημιουργία και χρήση λιστών ονομάτων, λεξικολογικών και συντακτικών κανόνων), διαδικασία δημιουργίας και αξιολόγησης συνόλων επισημειώσεων, χρήση και αξιολόγηση μοντέλων μηχανικής και βαθιάς μάθησης για κατηγοριοποίηση κειμένου (text classification) και αναγνώριση ονομάτων οντοτήτων (Named Entity Recognition), πρότυπα δημιουργίας τριπλετών (RDF triples) από κείμενο, οπτικοποίηση αποτελεσμάτων (visualizations).

Η προσέγγιση του μαθήματος είναι καθαρά πρακτική και γι' αυτό τον λόγο όλες οι παραπάνω μεθοδολογίες αναλύονται στα πλαίσια χρήσης τους ως επιμέρους στάδια σε ένα ενιαίο παράδειγμα (use case), αυτό της μοντελοποίησης και μετατροπής ερευνητικών άρθρων σε Γράφους Γνώσης. Παρ' όλ' αυτά για λόγους πληρότητας, όπου κρίνεται χρήσιμο γίνεται σύντομη αναφορά στο θεωρητικό υπόβαθρο των μεθόδων ώστε να γίνει καλύτερα αντιληπτή η χρησιμότητά τους ως λύση στο εκάστοτε πρόβλημα.

Προαπαιτούμενα

Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την γλώσσα προγραμματισμού Python.

Στο μάθημα γίνεται εκτενής χρήση βιβλιοθηκών συναρτήσεων όπως RDFLib, BeautifulSoup, του NLP framework SpaCy για υλοποίηση και εφαρμογή των εργαλείων Μηχανικής και Βαθιάς Μάθησης και του εργαλείου Prodigy για δημιουργία συνόλων επισημειώσεων. Παρόλο που θα υπάρξουν κατάλληλες εισαγωγικές ενότητες για τα παραπάνω εργαλεία, οι φοιτητές ενθαρρύνονται (χωρίς να είναι υποχρεωτικό) να αποκτήσουν μια πρώτη εξοικείωση με αυτά, μέσα από τις αντίστοιχες ιστοσελίδες τεκμηρίωσης:

<https://spacy.io/>

<https://prodi.gy/>

<https://www.crummy.com/software/BeautifulSoup/bs4/doc/>

<https://rdflib.readthedocs.io/en/stable/>

Το μάθημα εστιάζει σε τρόπους συνδυασμού και εφαρμογή στην πράξη αρκετών μεθόδων και εννοιών που αναλύονται εκτενέστερα στα μαθήματα «Υ2. Παράσταση και Οργάνωση Πληροφορίας και Γνώσης» και «Ε1. Γλωσσική Τεχνολογία», η παρακολούθηση των οποίων συνιστάται χωρίς να είναι υποχρεωτική.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να σχεδιάζουν αξιολογούν και υλοποιούν σε Python οντολογικά μοντέλα πεδίου (domain ontologies).
- Να χειρίζονται προγραμματιστικές διεπαφές (API) και να αντλούν αυτόματα δεδομένα από ψηφιακά αποθετήρια.
- Να εξάγουν προγραμματιστικά πληροφορίες και δεδομένα από ιστοχώρους.
- Να χειρίζονται σύνολα δεδομένων (καθαρισμός, επεξεργασία μεταδεδομένων κ.α.)
- Να εφαρμόζουν μεθόδους εξ' αποστάσεως επίβλεψης για γρήγορη δημιουργία συνόλων επισημειώσεων.
- Να οργανώνουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν διεργασίες επισημείωσης για παραγωγή συνόλων δεδομένων εκπαίδευσης / αξιολόγησης αλγορίθμων Μηχανικής Μάθησης.
- Να χρησιμοποιούν αλγορίθμους Μηχανικής και Βαθιάς Μάθησης για εργασίες όπως κατηγοριοποίηση κειμένου και αναγνώριση ονομάτων οντοτήτων.
- Να οπτικοποιούν τα αποτελέσματα των αλγορίθμων επεξεργασίας κειμένου για ποιοτική ανάλυση.
- Να συνδυάζουν / ομογενοποιούν δεδομένα από διαφορετικές πηγές και να παράγουν Γράφους Γνώσης με βάση τα πρότυπα του Σημασιολογικού Ιστού.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς Μελέτη

- S. Raschka. Python Machine Learning. UK: Packt Publishing, 2019
- D. Beckett, ed. RDF/XML Syntax Specification (Revised). W3C Recommendation. February 10, 2004. www.w3.org/TR/rdf-syntax-grammar/
- D. Brickley and R.V. Guha, eds. RDF Vocabulary Description Language 1.0: RDF Schema. W3C Recommendation. February 10, 2004. www.w3.org/TR/rdf-schema/
- G. Antoniou, P. Groth, F. Harmelen, R. Hoekstra. A Semantic Web Primer. London: MIT Press, 2004
- Pustejovsky, J., and Amber Stubbs. Natural Language Annotation for Machine Learning. Sebastopol, CA: O'Reilly Media, 2013.

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως που συμπεριλαμβάνει και εργαστηριακές ασκήσεις. Τέσσερις εργασίες/ασκήσεις μελέτης που καλύπτουν θέματα πρακτικής εφαρμογής (προς παράδοση).

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο τελικός βαθμός συντίθεται από το μέσο όρο των βαθμών για τις επιμέρους προς παράδοση εργασίες (80%) και του βαθμού της συμμετοχής και ανταπόκρισης κατά την παρακολούθηση του μαθήματος (20%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά

E9. Νομικά θέματα διαχείρισης πληροφοριών και ψηφιακών μέσων

Διδάσκουσα: Λ. Μήτρου

Επιλογής, Γ' Διδακτική Περίοδος, ECTS:3

Περιγραφή και Περιεχόμενο Μαθήματος

Η έννοια της ιδιωτικότητας και της προσωπικής πληροφορίας. Διαχείριση προσωπικής πληροφορίας και προστασία προσωπικών δεδομένων. Η κανονιστική διάσταση της προστασίας της πληροφοριακής ιδιωτικότητας. Επιστημονική έρευνα και προστασία προσωπικών δεδομένων - Ιδιαιτερότητες της ιστορικής/κοινωνικής έρευνας. Το δικαίωμα στη λήθη και το δικαίωμα (πρόσβασης) στην πληροφορία/ πληροφόρηση. Νομικά/ Θεσμικά ζητήματα αναφορικά με τα ανοιχτά δεδομένα. Πνευματική ιδιοκτησία - Προστασία πνευματικών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο και σε σχέση με την τεχνητή νοημοσύνη.

Προαπαιτούμενα

Δεν υπάρχουν.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές/οι φοιτήτριες ολοκληρώνοντας αυτό το μάθημα έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν εποπτεία των κανονιστικών και νομικών ζητημάτων που τίθενται σε σχέση με τη διαχείριση πληροφοριών και ψηφιακών μέσων. Έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν βασικούς ρυθμιστικούς κανόνες και αρχές που συγκροτούν το κανονιστικό πλαίσιο με έμφαση σε ζητήματα προστασίας προσωπικών πληροφοριών και πνευματικής ιδιοκτησίας σε σχέση με την χρήση και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς Μελέτη

- Λ. Μήτρου, Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων, Αθήνα 2017
- **L. Mitrou**, The General Data Protection Regulation: A Law for the Digital Age? σε T. Synodinou et al. (Eds), EU Internet Law, Regulation and Enforcement, Springer 2017, pp. 19-57
- Α. Βόρρας, **Λ. Μήτρου**, Τεχνητή νοημοσύνη και προσωπικά δεδομένα – Μία θεώρηση υπό το πρίσμα του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, ΔΙΜΕΕ 4/2018, σελ. 460-466
- **Λ. Μήτρου**, Το κανονιστικό κέλυφος του ιδιωτικού – Ο ιδιωτικός βίος και το δικαίωμα πληροφόρησης, σε Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Περιπέτειες του ιδιωτικού στη μεταπολιτευτική Ελλάδα, Αθήνα 2019, σελ. 125-146
- **Λ. Μήτρου**, Το δικαίωμα στη λήθη στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων: μία απόπειρα οριοθέτησης, σε ΚΔΕΟΔ/Β. Τζώρτζη (επιμ.), Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2018, σελ. 35-58
- EPRS | European Parliamentary Research Service, How the General Data Protection Regulation changes the rules for scientific research, July 2019
- Daniel Gervais, Is Intellectual Property Law Ready for Artificial Intelligence?, *GRUR International*, Volume 69, Issue 2, February 2020, Pages 117–118, <https://doi.org/10.1093/grurint/ikz025>
- R. Dekker. Social data: CESSDA best practices. *Data Intelligence* 2(2020), 220–229. doi: 10.1162/dint_a_00044

- Senftleben, Martin, Bermuda Triangle – Licensing, Filtering and Privileging User-Generated Content Under the New Directive on Copyright in the Digital Single Market (April 4, 2019). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3367219>
- Montagnani, Maria Lillà and Trapova, Alina, New Obligations for Internet Intermediaries in the Digital Single Market – Safe Harbors in Turmoil? (January 1, 2019). *Journal of Internet Law*, Jan 2019, Vol. 22 Issue 7, p3-11. 9p.. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3361073>
- Quintais, João and Frosio, Giancarlo and Gompel, Stef van and Hugenholtz, P. Bernt and Husovec, Martin and Jütte, Bernd Justin and Senftleben, Martin, Safeguarding User Freedoms in Implementing Article 17 of the Copyright in the Digital Single Market Directive: Recommendations From European Academics (November 11, 2019). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3484968>
- Guadamuz, Andres, Do Androids Dream of Electric Copyright? Comparative Analysis of Originality in Artificial Intelligence Generated Works (June 5, 2017). *Intellectual Property Quarterly*, 2017 (2). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2981304>

Γλώσσα Διδασκαλίας: Ελληνική

E10. Βασική Στατιστική

Διδάσκων: Βασίλης Βασδέκης

Επιλογής, Β' Διδακτική Περίοδος, ECTS: 6

Περιεχόμενο Μαθήματος

Αρχές περιγραφικής στατιστικής, μέτρα θέσης, μέτρα διακύμανσης, διαγράμματα. Ορισμός πιθανότητας, κατανομές, Διωνυμική κατανομή, κανονική κατανομή. Βασική συμπερασματολογία, έλεγχος υποθέσεων, διαστήματα εμπιστοσύνης. Ελεγκοί ισότητας μέσω των τιμών. Εισαγωγή στην ανάλυση κατηγορικών δεδομένων. Συσχέτιση και γραμμική παλινδρόμηση.

Προαπαιτούμενα

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα.

Επιδιωκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να έχουν μια εισαγωγική γνώση στις πιθανότητες και τη στατιστική,
- να χρησιμοποιούν βασικές στατιστικές ιδέες για τη λήψη αποφάσεων,
- να αναπτύξουν ικανότητα εφαρμογής στατιστικών τεχνικών μέσω της σύνδεσης με μια γλώσσα προγραμματισμού (R).

Διδακτικές Μέθοδοι

Μια διάλεξη τριών ωρών εβδομαδιαίως, εργαστηριακές ασκήσεις μελέτης στο σπίτι προς παράδοση.

Μέθοδοι Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Ο τελικός βαθμός είναι ο σταθμισμένος μέσος όρος του βαθμού της τελικής γραπτής εξέτασης (60%) και του βαθμού των παραδοτέων ασκήσεων μελέτης (βάρος 40%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Διεύθυνση: Πατησίων 76, Τ.Κ. 104 34, Αθήνα

Ιστοσελίδα: <https://www.aueb.gr>

Facebook: <https://www.facebook.com/auebgreece>

Twitter: <https://twitter.com/AUEB>

E-mail: webmaster@aueb.gr

Τηλέφωνο: +30-210-8203911

Οργανωτική δομή ΟΠΑ

Η οργάνωση και η λειτουργία του Ιδρύματος διέπεται από την κείμενη νομοθεσία

Η οργάνωση και η λειτουργία του Ιδρύματος διέπεται από την κείμενη νομοθεσία όπως ισχύει. Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (τότε ΑΣΟΕΕ) υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η οργανωτική μορφή του περιλαμβάνει:

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

Η Σύγκλητος αποτελείται από :

- τον Πρύτανη,
- τους Αντιπρυτάνεις
- τους Κοσμήτορες
- τους Προέδρους των Τμημάτων,
- έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών, έναν των μεταπτυχιακών φοιτητών και έναν των υποψήφιων διδασκόντων,
- έναν εκπρόσωπο ανά κατηγορία προσωπικού ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, και των διοικητικών υπαλλήλων,

ΟΙ ΣΧΟΛΕΣ

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών αποτελείται από **τρεις Σχολές**:

1. **ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ:** η οποία εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των Τμημάτων Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών και Οικονομικής Επιστήμης.
2. **ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ:** η οποία εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των Τμημάτων Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής και Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας.
3. **ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ:** η οποία εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των Τμημάτων Πληροφορικής και Στατιστικής.

Τα όργανα της Σχολής, σύμφωνα με τον Ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114/4-8-2017 τ. Α') είναι: α) η Γενική Συνέλευση, β) η Κοσμητεία, και γ) ο Κοσμήτορας

ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Το Τμήμα αποτελεί τη βασική εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή μονάδα του Ιδρύματος, προάγει την επιστήμη, την τεχνολογία ή τις τέχνες στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο, οργανώνει τη διδασκαλία στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών και εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτό. Το Τμήμα αποτελείται από το σύνολο των Καθηγητών, των Λεκτόρων, των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ), που υπηρετούν σε αυτό.

Τα Τμήματα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι τα ακόλουθα:

1. Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών
2. Οικονομικής Επιστήμης
3. Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας
4. Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
5. Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής
6. Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας
7. Πληροφορικής
8. Στατιστικής

Όργανα του Τμήματος σύμφωνα με τον Ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114/4-8-2017 τ. Α') όπως ισχύει είναι: α) η Συνέλευση του Τμήματος, β) το Διοικητικό Συμβούλιο και γ) ο Πρόεδρος του Τμήματος.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Το προσωπικό του Πανεπιστημίου αποτελείται από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- **ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ :**
  - Μέλη Δ.Ε.Π.: Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό των ΑΕΙ το οποίο αποτελείται από (α) καθηγητές πρώτης βαθμίδας, (β) αναπληρωτές καθηγητές, (γ) επίκουρους καθηγητές και (δ) υπηρετούντες λέκτορες.
  - Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.).
  - Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π).
  - Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.).
  - Επικουρικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΔΠ).
  - Πανεπιστημιακοί Υπότροφοι.
  - Διδάσκοντες με απόσπαση.
- **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών παρέχει τόσο διοικητικές όσο και άλλες υπηρεσίες (σίτισης, στέγασης, βιβλιοθήκης, άθλησης κ.α) με στόχο την εξυπηρέτηση των φοιτητών του αλλά του υπόλοιπου ανθρώπινου δυναμικού. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των παρεχόμενων υπηρεσιών του ιδρύματος μπορείτε να αναζητήσετε στην κεντρική ιστοσελίδα του ιδρύματος (<http://www.aueb.gr>).

Γενική περιγραφή του Ιδρύματος

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ), ως Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Το ΟΠΑ είναι, κατά σειρά αρχαιότητας, το τρίτο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας και το πρώτο στον χώρο των Οικονομικών Επιστημών και της Διοίκησης των Επιχειρήσεων. Στην πορεία προστέθηκαν τα επιστημονικά πεδία της Πληροφορικής και της Στατιστικής. Από το έτος ίδρυσής του το 1920 έως και σήμερα έχει πλούσια ιστορία σημαντικών επιστημονικών επιτευγμάτων, που χαρακτηρίζουν το σύγχρονο παρόν και προδιαγράφουν εξαιρετικές προοπτικές για το μέλλον.

Το Ίδρυμα, ως κέντρο αριστείας στην ακαδημαϊκή έρευνα και στη διδασκαλία, αξιολογείται ως ένα από τα κορυφαία πανεπιστήμια της χώρας μας και ένα από τα καλύτερα διεθνώς στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει. Η φήμη του αντανακλά από τη μια πλευρά, το υψηλό επίπεδο του επιστημονικού του προσωπικού, την ποιότητα του ερευνητικού και διδακτικού του έργου και τα σύγχρονα προγράμματα σπουδών, και από την άλλη την υψηλή επιστημονική κατάρτιση των αποφοίτων του που τους επιτρέπει να δραστηριοποιούνται επαγγελματικά με επιτυχία τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Κατάλογος των προσφερόμενων προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που οδηγούν στην απόκτηση ακαδημαϊκού τίτλου

Στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών προσφέρονται τα ακόλουθα προγράμματα σπουδών με τις αντίστοιχες κατευθύνσεις/κύκλους, τα οποία οδηγούν στην απόκτηση ακαδημαϊκού τίτλου:

A/A	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ/ΚΥΚΛΟΙ(*)
1.	Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών	1. Διεθνούς Οικονομικής και Χρηματοδοτικής 2. Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Πολιτικής Οικονομίας
2.	Οικονομικής Επιστήμης	1. Οικονομικής Θεωρίας κα Πολιτικής 2. Οικονομικής Επιχειρήσεων και Χρηματοοικονομικής 3. Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών

3.	Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	<ol style="list-style-type: none"> 1. Επιχειρησιακή Έρευνα και Επιχειρηματική Αναλυτική 2. Διοίκηση Λειτουργιών και Εφοδιαστικής Αλυσίδας 3. Τεχνολογίες Λογισμικού και Ανάλυσης Δεδομένων 4. Πληροφοριακά Συστήματα και Ηλεκτρονικό Επιχειρείν 5. Στρατηγική, Επιχειρηματικότητα και Ανθρώπινοι Πόροι
4.	Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων	<ol style="list-style-type: none"> 1. Διοίκηση Επιχειρήσεων 2. Διοίκηση Πληροφοριακών Συστημάτων 3. Λογιστικής και Χρηματοδοτικής Διοίκησης 4. Μάρκετινγκ
5.	Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής	<ol style="list-style-type: none"> 1. Λογιστικής 2. Χρηματοοικονομικής
6.	Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας	<ol style="list-style-type: none"> 1. Διεθνής Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2. Διοίκηση Επιχειρήσεων και Ανθρώπινου Δυναμικού 3. Επιχειρησιακή Αναλυτική 4. Ψηφιακό Μάρκετινγκ
7.	Πληροφορικής (*)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Θεωρητική Πληροφορική 2. Συστήματα και Δίκτυα Υπολογιστών 3. Πληροφοριακά Συστήματα και Ασφάλεια 4. Βάσεις Δεδομένων και Διαχείριση Γνώσης 5. Επιχειρησιακή Έρευνα και Οικονομικά Πληροφορικής 6. Υπολογιστικά Μαθηματικά και Επιστημονικοί Υπολογισμοί
8.	Στατιστικής	

Αναλυτικές πληροφορίες για τα προγράμματα σπουδών παρέχονται στους οδηγούς σπουδών και τις ιστοσελίδες των τμημάτων

Βασικοί Κανονισμοί του Ιδρύματος (συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών ακαδημαϊκής αναγνώρισης)

Στους βασικούς κανονισμούς του Ιδρύματος περιλαμβάνονται ενδεικτικά :

- ✓ Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Πανεπιστημίου
- ✓ Ο Οργανισμός Διοικητικών Υπηρεσιών
- ✓ Ο Κανονισμός Λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών
- ✓ Ο Εσωτερικός Κανονισμός για την πραγματοποίηση μεταδιδακτορικής έρευνας

Συντονιστής ECTS του Ιδρύματος

Ο Συντονιστής ECTS του Ιδρύματος είναι ο εκάστοτε Πρόεδρος της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ), ο οποίος διασφαλίζει τη συμμόρφωση του Ιδρύματος με τις αρχές και τους κανόνες του ευρωπαϊκού συστήματος συσσώρευσης και μεταφοράς πιστωτικών

μονάδων, επιβλέπει την τήρηση και εφαρμογή τους και είναι υπεύθυνος για την πλήρη αναγνώριση και μεταφορά των πιστωτικών μονάδων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Γενικές Πληροφορίες για τους Φοιτητές

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών δίνει έμφαση όχι μόνο στην παροχή εκπαίδευσης υψηλής ποιότητας, αλλά και στην παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου. Με την έκδοση του ΠΔ 387/83 και του Νόμου 1404/83, ορίζεται η λειτουργία, οργάνωση, διοίκηση Φοιτητικών Λεσχών στα ΑΕΙ με σκοπό τη βελτίωση των βιοτικών συνθηκών των φοιτητών του Ιδρύματος, την ψυχαγωγία και την προαγωγή της κοινωνικής και πνευματικής τους μόρφωσης με διαδικασίες και πρωτοβουλίες συμμετοχής κοινωνικοποίησης.

Η εκπλήρωση του σκοπού αυτού επιδιώκεται με εξασφάλιση της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής για στέγαση, σίτιση, άθληση των φοιτητών, με τη λειτουργία εστιατορίου, κυλικείου, αναγνωστηρίου, βιβλιοθήκης, την οργάνωση διαλέξεων, συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων και εκδρομών στο εσωτερικό και εξωτερικό, με την ανάπτυξη διεθνών φοιτητικών σχέσεων, τη διδασκαλία ξένων γλωσσών και πληροφορικής και της Νεοελληνικής ως ξένης γλώσσας για τους αλλοδαπούς και ομογενείς φοιτητές και με την παροχή κάθε άλλου μέσου και τρόπου.

Σίτιση

Στο κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου λειτουργεί εστιατόριο, όπου μπορούν να σιτίζονται όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, είτε δωρεάν είτε επί πληρωμή.

Ιατρικές Υπηρεσίες, Ασφάλιση/Υγειονομική Περίθαλψη

Οι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί φοιτητές, καθώς και οι υποψήφιοι διδάκτορες του Πανεπιστημίου, οι οποίοι δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.). Το ιατρείο στεγάζεται στο κεντρικό κτίριο και λειτουργεί ορισμένες εργάσιμες ημέρες. Επίσης, στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί και η υπηρεσία Συμβούλου Ψυχικής Υγείας, όπου απασχολείται ιατρός ειδικευμένη στη ψυχοδυναμική αντιμετώπιση των θεμάτων ψυχικής υγείας. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα <https://www.aueb.gr/el/content/υγειονομική-περίθαλψη>.

Υπηρεσίες για Φοιτητές με Ειδικές Ανάγκες

Το Ίδρυμα μεριμνά για την διευκόλυνση των φοιτητών/τριών με ειδικές ανάγκες, μέσω του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της εφαρμογής προσαρμογών στο περιβάλλον, για την πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις. Ειδικότερα, στο κεντρικό κτίριο υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένα ανυψωτικά μηχανήματα, ράμπες καθώς και ανελκυστήρες. Επίσης υπάρχουν ειδικοί κανονισμοί διεξαγωγής εξετάσεων για φοιτητές με ειδικές ανάγκες.

Μέσω των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης του ΟΠΑ, παρέχεται στους φοιτητές με εντυπο-αναπηρία η δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης στην προτεινόμενη ελληνική βιβλιογραφία των μαθημάτων που διδάσκονται στο Πανεπιστήμιο. Στα πλαίσια αυτά έχει αναπτυχθεί από το Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.) πολυτροπική ηλεκτρονική βιβλιοθήκη με την ονομασία [AMELib](https://www.aueb.gr/el/lib/content/αμεα-άτομα-με-ιδιαίτερες-ανάγκες). Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα <https://www.aueb.gr/el/lib/content/αμεα-άτομα-με-ιδιαίτερες-ανάγκες>.

Υποτροφίες - Βραβεία

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, προκειμένου να υποστηρίξει νέους και νέες που πραγματοποιούν προπτυχιακές ή/και μεταπτυχιακές σπουδές στο ΟΠΑ, αλλά και παράλληλα για να αναγνωρίσει και να ενθαρρύνει την αριστεία, προσφέρει υποτροφίες που αντλούνται είτε από ιδίους πόρους είτε από συνεργασία με άλλους οργανισμούς.

Περισσότερες πληροφορίες για τα κριτήρια και τη διαδικασία, παρέχονται στις σχετικές ιστοσελίδες των Τμημάτων και των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και στην ιστοσελίδα <https://www.aueb.gr/el/content/υποτροφίες>.

Σπουδαστήρια - Αναγνωστήρια – Βιβλιοθήκες

Στο κεντρικό κτίριο λειτουργεί Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης (ΒΚΠ) για την εξυπηρέτηση όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας. Η ΒΚΠ συμμετέχει στο Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Heal-LINK) και στο Δίκτυο Συνεργασίας Οικονομικών Βιβλιοθηκών (ΔΙ.Ο.ΒΙ.) Επίσης λειτουργούν τρία Κέντρα Τεκμηρίωσης (ΚΕΤ, ΟΟΣΑ, ΠΟΤ).

Η Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης συμβάλλει καθοριστικά τόσο στην κάλυψη των αναγκών για την επιστημονική πληροφόρηση της πανεπιστημιακής κοινότητας όσο και στην υποστήριξη του διδακτικού και ερευνητικού έργου, παρέχοντας πρόσβαση:

- στην έντυπη συλλογή βιβλίων και επιστημονικών περιοδικών,
- στα συγγράμματα που διδάσκονται στα μαθήματα,
- στη συλλογή ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων,
- στις μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές που εκπονούνται στο ΟΠΑ και κατατίθενται σε ψηφιακή μορφή στο ιδρυματικό αποθετήριο ΠΥΞΙΔΑ,
- σε κλαδικές μελέτες,
- στις στατιστικές σειρές από εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς,
- σε οπτικοακουστικό υλικό,
- πληροφοριακό υλικό (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά),
- σε βάσεις δεδομένων στα θέματα που καλλιεργεί το Πανεπιστήμιο,
- σε έντυπες συλλογές άλλων ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

Η Βιβλιοθήκη είναι δανειστική για τα μέλη της, σε όλες τις έντυπες συλλογές της, εκτός των συλλογών των περιοδικών και των στατιστικών σειρών, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό

λειτουργίας της. Η ΒΚΠ του ΟΠΑ διαθέτει αναγνωστήριο, σταθμούς εργασίας Η/Υ για τους επισκέπτες, φωτοτυπικά και εκτυπωτικά μηχανήματα, ενώ παρέχει τη δυνατότητα διαδανεισμού βιβλίων και άρθρων περιοδικών από άλλες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες που αποτελούν μέλη των δικτύων στα οποία συμμετέχει. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης <https://www.aueb.gr/el/library>.

Διεθνή προγράμματα και πρακτικές πληροφορίες για την διεθνή κινητικότητα των φοιτητών

Το ΟΠΑ συμμετέχει ενεργά στο Πρόγραμμα Έρασμος από το 1987 προωθώντας τη συνεργασία με πανεπιστήμια, επιχειρήσεις και διεθνείς οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και την κινητικότητα φοιτητών, διδακτικού και διοικητικού προσωπικού με ιδρύματα-εταίρους. Επιπλέον, αναπτύσσοντας περαιτέρω τη διεθνοποίησή του, δημιουργεί νέες ευκαιρίες μέσω του Προγράμματος Erasmus+ Διεθνής Κινητικότητα. Στο πλαίσιο του Προγράμματος, χορηγούνται υποτροφίες κινητικότητας μέσω του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) σε εισερχόμενους και εξερχόμενους φοιτητές των τριών κύκλων σπουδών, σύμφωνα με τη χρηματοδότηση που εγκρίνει κάθε χρόνο το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών για το Ίδρυμα. Οι εξερχόμενοι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να διανύσουν μία περίοδο σπουδών σε Ίδρυμα – Εταίρο εκτός Ε.Ε. με πλήρη ακαδημαϊκή αναγνώριση μέσω της εφαρμογής του συστήματος των πιστωτικών μονάδων (ECTS credits) (<https://www.aueb.gr/el/content/πρόγραμμα-έρασμος>).

Ξένες Γλώσσες

Η γνώση των ξένων γλωσσών, ως καθολικά αποδεκτή μορφωτική αξία, αποτελεί απαραίτητο εφόδιο για την αποτελεσματική συμμετοχή του ατόμου στη σύνθετη εργασιακή και κοινωνική πραγματικότητα. Η Φοιτητική Λέσχη κατανοώντας τη σύγχρονη αυτή εκπαιδευτική αναγκαιότητα παρέχει τη δυνατότητα σε κάθε φοιτητή/-τρια καθώς και σε όλους όσους ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν σχετικά σεμινάρια, στις γλώσσες Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική, Ισπανική, Ιταλική και Ρωσική. (<https://www.aueb.gr/el/content/ξένες-γλώσσες-στη-φοιτητική-λέσχη>).

Διασύνδεση με την Αγορά Εργασίας και την Επιχειρηματικότητα

Η Δ.Α.ΣΤΑ.Ο.Π.Α. είναι η διοικητική δομή του Πανεπιστημίου που προγραμματίζει, συντονίζει και υλοποιεί τις δράσεις του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών σε θέματα:

- α) ανάπτυξης επιχειρηματικότητας και καινοτομίας
- β) διασύνδεσης των φοιτητών και αποφοίτων με την αγορά εργασίας
- γ) διασύνδεσης της ακαδημαϊκής κοινότητας με επιχειρήσεις
- δ) πρακτικής άσκησης φοιτητών, και
- ε) υποστηρίξις δράσεων αξιοποίησης της έρευνας.

Η Δ.Α.Σ.Τ.Α διαρθρώνεται σε δύο μονάδες:

α) τη Μονάδα Πρακτικής Άσκησης και Διασύνδεσης με την Αγορά Εργασίας (Π.Α.Δ.), με βασικό στόχο την υποστήριξη των φοιτητών και αποφοίτων του Ο.Π.Α. για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η μονάδα επίσης προσφέρει συμβουλευτικές υπηρεσίες στους φοιτητές και αποφοίτους με στόχο τη λήψη αποφάσεων που αφορούν το εργασιακό και εκπαιδευτικό τους μέλλον.

β) τη Μονάδα ACEin (Athens Center for Entrepreneurship and Innovation). Στόχος της είναι να παρέχει υποστήριξη σε επιχειρηματικά σχήματα που θέλουν να υλοποιήσουν μια καινοτόμο ιδέα, να αναπτύξουν μία βιώσιμη επιχειρηματική προσπάθεια ή να αξιοποιήσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους. Παράλληλα η Μονάδα διοργανώνει δράσεις που εντάσσονται στο ευρύτερο σχέδιο συνεργειών μεταξύ της Μονάδας και της αγοράς σε συγκεκριμένους παραγωγικούς τομείς. (<https://www.aueb.gr/el/dasta>).

Αθλητικές Δραστηριότητες

Οι φοιτητές μπορούν να συμμετάσχουν σε ατομικά και ομαδικά αθλήματα μέσω του τμήματος Φυσικής Αγωγής, το οποίο στελεχώνεται από προσωπικό του Πανεπιστημίου, καθώς και από αριθμό έκτακτων εκπαιδευτικών εξειδικευμένων σε διάφορα αθλήματα. Το Πανεπιστήμιο συνεργάζεται με τον Οργανισμό Πολιτισμού, Αθλητισμού & Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων και χρησιμοποιεί δημόσιες και ιδιωτικές αθλητικές εγκαταστάσεις. (<https://www.aueb.gr/el/content/athlitikes>).

Πολιτιστικές Δραστηριότητες

Η Φοιτητική Λέσχη για την εκπλήρωση του σκοπού της στοχεύει στην πολύπλευρη παιδεία και αγωγή των φοιτητών του ΟΠΑ μέσω της λειτουργίας πολιτιστικών δραστηριοτήτων, όπως Θεάτρου, Παραδοσιακού Χορού, Μουσικής, Χορωδίας, Φωτογραφίας, Κινηματογράφου, Ρητορικού Ομίλου και Model Of United Nations (MUN). (<https://www.aueb.gr/el/content/politistikes>).

Φοιτητικοί Σύλλογοι

Στην πανεπιστημιακή κοινότητα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών δραστηριοποιούνται και αναπτύσσονται διάφορες Οργανώσεις και Σύλλογοι φοιτητών. (<https://www.aueb.gr/el/content/σύλλογοι-φοιτητών>).

Δίκτυο Αποφοίτων

Τηρώντας μια μακρά παράδοση στην ανάδειξη κορυφαίων στελεχών στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή της χώρας, το ΟΠΑ είναι περήφανο για το γεγονός ότι χιλιάδες απόφοιτοί του κατέχουν ηγετικές θέσεις σε πανεπιστήμια της χώρας και του εξωτερικού, σε διεθνή ερευνητικά ινστιτούτα και οργανισμούς και σε μεγάλες εταιρείες του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Κατανοώντας τη σημασία της ανάπτυξης και ενίσχυσης του δεσμού με τους αποφοίτους του, το ΟΠΑ δημιούργησε το Δίκτυο Αποφοίτων του, μία πλατφόρμα <https://alumni.aueb.gr/> στην οποία μπορούν να εγγραφούν όλοι οι απόφοιτοι του Πανεπιστημίου. Οι κύριοι στόχοι του Δικτύου είναι η επανασύνδεση των αποφοίτων με τους συναδέλφους και πρώην συμφοιτητές τους, και η διαρκής ενημέρωσή τους για όλες τις δραστηριότητες, τις υπηρεσίες και τις εκδηλώσεις που τους αφορούν.

Επιπλέον πληροφορίες για Οργανώσεις και Συλλόγους αποφοίτων μπορείτε να αναζητήσετε στην ιστοσελίδα <https://www.aueb.gr/el/content/οργανώσεις-και-σύλλογοι-φοιτητών-και-αποφοίτων>.

Πρόγραμμα Εθελοντισμού

Στο πλαίσιο της στρατηγικής του ΟΠΑ για την Κοινωνική Προσφορά, ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2017 το Πρόγραμμα Εθελοντισμού “AUEB Volunteers”. Στόχος του Προγράμματος είναι η ανάδειξη σημαντικών κοινωνικών θεμάτων και της αξίας της συμμετοχής και της έμπρακτης προσφοράς, αλλά και η ευαισθητοποίηση της κοινότητας γύρω από τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Οι δράσεις αναπτύσσονται σε

δύο βασικούς άξονες: (α) δράσεις προς την Κοινότητα του ΟΠΑ, οι οποίες έχουν ως βασικό στόχο την διατήρηση της ποιότητας των υποδομών του Πανεπιστημίου με κριτήριο την αισθητική και την λειτουργικότητά τους και (β) δράσεις προς την Κοινωνία. (<https://auebvolunteers.gr/>).

Διασφάλιση Ποιότητας

Το ΟΠΑ εφαρμόζει πολιτική διασφάλισης ποιότητας με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών, της ερευνητικής δραστηριότητας και των διοικητικών υπηρεσιών του Ιδρύματος, με στόχο την αναβάθμιση του ακαδημαϊκού και διοικητικού έργου και της γενικότερης λειτουργίας του.

Στο ΟΠΑ λειτουργεί η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) η οποία συντονίζει και υποστηρίζει τις διαδικασίες αξιολόγησης. Ειδικότερα η διασφάλιση ποιότητας της εκπαιδευτικής δραστηριότητας επιτυγχάνεται με τη χρήση ερωτηματολογίου αξιολόγησης μαθήματος /διδασκαλίας το οποίο συμπληρώνεται από τους φοιτητές. (<https://aueb.gr/modip>).

Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ/ ΟΠΑ) αποτελεί μονάδα του ΟΠΑ που εξασφαλίζει τον συντονισμό και τη διεπιστημονική συνεργασία στην ανάπτυξη προγραμμάτων

επιμόρφωσης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, κατάρτισης και εν γένει Διά Βίου μάθησης, τα οποία συμπληρώνουν, εκσυγχρονίζουν ή/και αναβαθμίζουν γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες, οι οποίες αποκτήθηκαν από τα συστήματα τυπικής εκπαίδευσης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης ή από επαγγελματική εμπειρία, διευκολύνοντας την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη (<https://www.aueb.gr/el/content/dia-vioy-mathisi-kedivim-opa>).